

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznalla (inzerati) se sprejemajo in veljá tristopna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 120.

V Ljubljani, v četrtek 27. maja 1886.

Letnik XIV.

Zakon o zavarovanji delavcev proti nezgodam.

IV.

Naši liberalci najvišjemu glavarju katoliške cerkve odrekajo nezmotljivost in se spodtikajo nad dotično versko resnico. Sami sebi pa prilastujejo to prednost; kar oni rekó, je vse prav, kar nasvetujejo, je najboljšje, kar osnujejo, je najpopolnejše, in kar od njih ne prihaja, ni vse nič. Redko kdaj se dajo nemški liberalci podučiti in prepričati, da imajo nasprotniki prav.

Desnica državnega zbora vse drugače ravna, in zlasti je pri snovanju zakona o zavarovanji delavcev pokazala, da ima edino le korist delavcev pred očmi, in da v ta namen prav rada posluša tudi nasvete in predloge levičarske stranke, ako se kaže, da utagnejo količkaj koristiti.

Levičarji kot edino pravo osnovo zavarovalnic priporočajo združno osnovo, večina pa se je odločila za okrajno osnovo. Nikakor pa si ne domišljuje, da bi bilo to edino prava pot; mogoče je, da bi bila sem ter tje pri posebnih razmerah združna osnova boljša. Toraj nikakor ni hotla izključiti prilike, da bi se ne mogle osnovati združne zavarovalnice, ter je sprejela poseben § 58, ki pogojno dovoljuje take zavarovalnice, ako delavcem zagotavlja vsaj toliko podpore, kakor bi je dobivali pri okrajnih zavodih, ako dajo poročstvo, da bodo vsestransko zadostovale svoji nalogi, in ako okrajne zavarovalnice zaradi tega ne pridejo v nevarnost, da bi ne mogle shajati. Vstanovitev takih združnih zavarovalnic dovoljuje minister notranjih zadev, ki ima pa prej pozvedeti mnenje okrajnih zavarovalnic in svojega strokovnjaškega sveta.

Liberalni manjšini pa ta določba ne zadostuje; pravijo namreč, da ne bo nikdar mogoče osnovati take zavarovalnice, ako bode minister okrajne zavarovalnice vprašal za njihovo mnenje; vsaka okrajna zavarovalnica bode vstanovitev združne zavarovalnice odsvetovala in trdila, da bi sicer ona ne mogla shajati. Zato manjšina v posebnem predlogu zahteva,

da naj državni zbor v § 58. izpusti določbi, da mora minister pred dovolitvijo združnih zavarovalnic okrajne zavarovalnice vprašati za svét in da jih ne sme dovoliti, ako bi zaradi njih okrajne zavarovalnice prišle v nevarnost. Vendar pa manjšina malo predaleč sega; ko bi se smele združne zavarovalnice meni nič tebi nič snovati, bi bilo glavno načelo, na katero se naslanja novi zakon, podrtó, boljše in premožnejše obrtne in industrijske stroke bi se spojile med soboj v združne zavode, slabejše in revnejše bi pa ostale okrajnim zavarovalnicam, ki bi vsled tega ne mogle ne živeti, ne umreti. Treba je toraj natančnih in trdnih pogojev, pod katerimi so združni zavodi dovoljeni; ti so naštetí v § 58., in da-si po dovršeni osnovi okrajnih zavarovalnic res ne bo posebno lahko, cepiti se od njih in se združiti v združne zavarovalnice, vendar v začetku takih ovir ne bo, ker ministru ne bo mogoče, za svét vprašati okrajnih zavarovalnic, ki še ne obstojé. Tudi se ne more misliti, da bi modra vlada vstanovo združnih zavarovalnic prepovedala, ali zabranjevala, ako bi se pokazalo, da bi bile za delavce ugodnejše in boljše, kakor okrajni zavodi, in da bi poslednji vsled tega ne imeli nobene škode. Ako se bodo take pogojno dovoljene združne zavarovalnice vstanovile in se bode pokazalo, da je to načelo res edino pravo in zdravo, kakor trdi manjšina, zagovorniki okrajnih zavarovalnic gotovo ne bodo ostali trmoglavi, ampak bodo radi pritrdili, da naj se vse zavarovalnice prestrojijo po načelu, ki je po večletni skušnji potrjeno. Pri tako važni naredbi mora naše edino vodilo biti korist delavcev, za ktere je namenjena, ne pa teoretična misel tega ali onega moža, te ali one politične stranke.

Neko drugo načelo, o katerem ste bile med desnico in levico tudi nasprotne misli, zadeva določitev časa, po katerem naj se pričinja dajati podpora iz zavarovalnic. Kakor sem že omenjal, je v tesni zvezi z zakonom o zavarovanji delavcev zakon o bolnišnih blagajnicah, ki ga je obrtnijski odsek ravno včeraj 25. t. m. rešil v tretjem branji in ki pride na jesen v obravnavo v državnem zboru. Ta zakon določuje, da se morajo za vse delavce, ki

morajo biti zavarovani proti nezgodam, napraviti tudi bolnišne blagajnice, iz katerih bodo dobivali podporo, ako zbolé. Ako se delavec poškoduje, postane dalj ali manj časa bolan in za delo nezmožen. Kot bolnik mora dobivati podporo iz bolnišne blagajnice. Toda koliko časa naj trpi ta podpora? Na Nemškem imajo 13 tednov, naši levičarji so hotli imeti 6 tednov, vlada in večina obrtnijskega odseka pa ste sklenili, da naj ta čas trpi samo štiri tedne. Ako si n. pr. delavec v fužini zlomi roko ali nogo, bode prve štiri tedne dobival podporo iz bolnišne blagajnice; ko preteče ta čas, dobival bo podporo iz zavarovalnice, dokler ne bode okreval; ko bi pa ne bil več za delo, dobival bo to podporo do smrti. Levičarji so hotli zaradi tega določiti daljši čas, da bi varovali fabrikante. Ali že Strache, eden najskrajnejših levičarjev, ki se pa delavcem prilizuje, jim je v odseku povedal, da ne bo glasoval za šest tednov, ampak za štiri tedne, in da mora vsakdo tako glasovati, ki hoče delavcem zljajšati breme. V bolnišne blagajnice bodo namreč podvzetniki plačevali samo tretjino letnega doneska, druge dve tretjini bodo morali plačevati delavci. Pri zavarovalnicah pa je narobe; večino letnih doneskov, to je 90 odstotkov, bodo plačevali podvzetniki, manjšino 10 odstotkov pa delavci. Kdor bo toraj dobival podporo iz bolnišne blagajnice, dobival jo bo po večini doneskov delavcev, in čem dalje bi trpela ta podpora, tem več bi morali delavci skladati, da pomagajo zbolelim tovarišem. Kdor bo pa dobival podporo iz zavarovalnic, dobival jo bo po velikem delu iz doneskov povzetnikov. Čem manj časa toraj ponesrečeni delavec dobiva podporo iz bolnišne blagajnice, tem boljše je za nje, ki zakladajo to blagajnico, in čem prej mu začne zavarovalnica plačevati postavno določeni znesek, tem prej podvzetniki prevzamejo breme, ki bi sicer težilo delavce. To je bil toraj vzrok, da se je večina odločila za štiritedenski čas; in mislim da je prav storila in ravno s tem pokazala skrb in potrební ozir na delavce. Tudi levičarji so sprevideli, zlasti ko jim je bil Strache tako debelo zabrusil, da bi ne bilo previdno zagovarjati večjega obroka in se postavljati v

LISTEK.

Levograška povest.

Spisal Váoslav Beneš-Třebizský.

(Dalje.)

Pehota pak je deloma skazovala padlim zadnjo službo. Dalo njim je to mnogo opraviti. Pobitih na obeh straneh je bilo dobrih osem tisoč.

Skoraj na istem mestu, kjer je trčilo cesarsko levo krilo na desno švedsko, opiral se je na pol vzravan, po konci ob mrtvega konja ranjenec, po zunanem kirasirsk cesarsk častnik. Tesno tik njega sedel je švedski dragonec s črno perjanico na čeladi.

Kolikor je mogoče naprej soditi, poznala sta se prav dobro. Imela sta oba glavi skupaj sklonjeni, tako, da so se lica nju skoraj dotikala, in govorila sta, kakor sploh govori dober tovariš z zvestim prijateljem.

Kirasir bil je hudo ranjen, zato se je moral včasih tudi na svojega sodruga opirati.

„Jirička počiva na pokopališči, na katerem po-

čivajo tudi nje stariši! — Tje sem jo na lastnih rokah prenesel!“

„Ne vem, — ne vem! — Tako še eno uro!“

„In boš vgladal svojega očeta, tega dobrega gospoda, ga boš prosil za vse odpuščenja, mu boš ponesel gor moj pozdrav!“

Dragonec s črno perjanico na čeladi je globoko vzdihnil.

„Lažje mi je! Neizrečeno lažje, Vetrovec! — Vsaj sem se maščeval za 21. dan meseca rožnika.“

„Za on večer v mojem dvorci, gospod Jan!“

„Za otroško nje kri! — Niti trenutek, tudi v sanjah ne, nisem pozabil onega groznega časa!“

„Tudi takrat ne, ko si peljal to prevzetno grafico k altarji?“

„Tudi takrat ne! — Marveč videl sem vse le še bolj živo in jasno.“

„Ko sem zvedel, da si Hanuš sin mojega gospoda, kateri je bil priča, ko je nedolžna njegova sestričina izdahnila dušo, da si vzame Hanuš za ženo hči nazagrizenjšega tujca, že sem hotel zapustiti švedsko službo in skrivaj poiskati tebe, verjemi mi v tej uri, da bi tvojo domišljavo srečo razdrl . . .“

„Če sem hotel ostati v vojski, moral sem narediti tako! — Sicer bi me zavoljo tega izpodili ali Bog vé, kaj bi storili z menoj.“

„Takrat tacega naklepa nisem pričakoval od tebe.“

„Poslušaj me, Vetrovec! — Na mislih mi je še duša! — K dolgim govorom nimam več časa! — Dosihmal sem bil v petih bitvah. — Danes v šesti. A bila je današnja najhujša. — Me razumiš, Vetrovec, in misliš li, da me oče tam gori ne bo hotel spoznati? — O, zastonj me ni božal, ne zastonj klical za svojega ljubljénčka. — Jaz sem učil cesarske jezdece uhajati, jaz sem njim kazal pota.“

Kirasir je poskušal, ali bi ne mogel vstati; toda trud je bil zastonj. V levici je še zmiraž krčevito držal trombo in znova jo je pritisnil k modrečim se ustim in po bojišči se je razlegel zvoneč, pretresljiv, zdaj pa zdaj pojenjajoč signal: „K odstopu!“

Švedski dragonec se je stresel po životu.

Skoraj bi se bil vstrašil tega mladega častnika, ko bi ga videl danes prvič.

„Tako trobiti sem se nalašč naučil. — Danes sem to porabil prvič in zadnjič! — Današnji poraz je tega posledica!“

nevarnost, da bi veljali za nasprotnike delavcev in zagovornike velikih obrtnikov, fabrikantov, podvzetnikov in sploh kapitalistov, ter v tem oziru niso stavili nasprotnega nasveta, ampak so se večini vdali in ž njo vred sprejeli medčasni obrok štirih tednov.

Karl Klun.

Poulični izgredi v Budapeštu.

Korak generala Janskega v spomin padlim častnikom l. 1849 napravil je v Budapeštu veči nered, kakor bi si bil človek to misliti zamogel. Prav za prav je Tisza s svojo obsodbo silno veliko do tega pripomogel, da se je vsa mladina, šolska, rokodelska in poulična dvignila in ropot dela, da je groza. Dva dni zapored so se ponavljali žalostni izgredi in je pač obžalovanja vredno, da se olikana (olikana? pač bi pa biti morala) velikošolska mladina brati z razcapano, zanikrno in poulično. Tisza je vse to zakrivil, naj reče kdo kar hoče! Če bi bil mož v državnem zboru drugače govoril, tako govoril, kakor se o padlih Avstrijcih govoriti spodobi, bi pač pouličnjakom ne bil tolikanj greben zrastel, da so šli kip zvestega avstrijskega generala Hentzija z jajci ometavat, živemu generalu Janskemu pa okna pobijati. Poleg tega imel je pa Tisza še toliko drznosti, da je cesarici sporočil, da se bodo morda zvečer neredi zopet ponavljali, naj nikar na to nič ne porajta. Cesarica mu je na to pač najboljši odgovor dala, kakoršnega je zagrizen Madjar popolnoma vreden. Pospravila je namreč svoje reči in se je še tisti dan na Dunaj v Schönbrun odpeljala. To se je Tiszi spodobilo in ž njim vred vsem Madjarom, ki nas Avstrijce za svoje sovražnike smatrajo.

Med tem je pa zvečer 23. t. m. tolpa razgrajčev vedno bolj naraščala, povsem podobna hudourniku, ki iz gorá pridere in s potoma vse potoke in druge vode seboj pobere. Nekako šest sto ljudi je bilo skupaj, kakor bi človek gori pogledal in ti so se sedaj valili iz Budima preko mosta v Pešt. Kakor zanalašč pridružila se jim je tudi še četa redarjev na konjih. Vse je šlo lepo po redu do Hatvanjskih ulic. Ondi so jeli pa takoj drugo pesem peti. Načelnik tajnih vohunov, baron Splenyi stal je ondi na čelu četi redarjev na konjih. Ko se tolpa tjekaj pridrvi, dal je baron svojim ljudem povelje, da naj nerodneže z golo sabljo razpodé, če bi drugače ne ubogali. To je pomagalo. Dvema vojakoma in dvema civilistoma pa madjarsko srce vendar-le ni pripustilo, kar brez nič raziti se. Vstavili so se redarjem; le-ti pa niso dosti vprašali po vzroku, temveč so jih kar prijeli in s seboj vzeli.

Delavci in meščani se dosedaj izgredov še niso vdeleževali ne v soboto zvečer in ne v nedeljo, kar je vsekako dobro znamenje, da jih obsojajo.

Med tem, ko se je po Budapeštu palil prah revolucije v mali podobi, poklical je vojaški korni in ob enem deželni zapovednik, general konjice, Edelsheim-Gyulay, generala Janskega na odgovor, da se mu opraviči zaradi svojega izrednega postopanja, ktero je tolikanj prahu kviško dvignilo. Kako se je general Janski opravičil, nam ni znano, čuje se pa, da je Edelsheim-Gyulay še tisto uro vse na Dunaj cesarju sporočil, in da je neki rekel, da on ne trpi častnikov pod seboj, ki politiko vganjajo.

Pri vsem tem vsiljuje se nam vprašanje: ali avstrijski vojak res ne smé skazovati spoštovanja padlemu tovarišu, ki je umrl častne smrti za cesarja in očetnjo na bojnem polji, od rovanske krogle smrtno zadet? Ali je res greh, proslavljati spomin takih vrlih in zvestih Avstrijcev, ki prisege niso hotli prelomiti, dali rajše svoje življenje v boji z ustaši, ki so bili tada slučajno Madjari? Kdo pa je rekel generalu Hentziju leta 1849., proti upornim in nezvestim Madjarom za meč prijeti? Cesar sam je bil to, najviši vojskni zapovednik in ob enem vladar, in v boji z rovarji padli general bojeval se je po cesarskem nказu za cesarja in za državo.

On je toraj našel smrt prav za tisto vzvišeno osebo, ktero Madjari s ponosom imenujejo svojega apostolskega kralja! Kaj pa naj bi bil moral general Hentzi storiti, da bi si bil priznanje in morda celo proslavljenje današnjih madjarskih šovinistov prislužil? Prav nič drugega bi ne bilo treba, kakor cesarju storjeno prisege zvestobe prelomiti; meč, ki ga je od cesarja prejel za obrambo domovine in cesarske hiše, bi bil moral proti obema tema obrniti in z upornimi Madjari potegniti; potem bi ga bili današnji Madjari spoznali za svojega svetnika ter ga proslavljali in v zvezde kovali. Ker je bil pa mož Bogu in cesarju zvest, zato pa sedaj madjarska mladina njegov spomin z zaprtki ometava in njegovo zvestobo psuje. S takim postopanjem si Madjari ne bodo prijateljev pridobili. In obnašanje Tisze? Vse fraze so zastoj; vsak avstrijski domoljub in pameten človek bo dejanje obsojeval, kakor zasluži. Želeti je le, da bi taki patrijoti tudi zasluženo plačo dobili, da bi ne bilo po njih zapeljanih še mnogo drugih sicer dobromislečih, pa znabit manj bistroumnih.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. maja.

Notranje dežele.

Govor, ki ga je imel nedavno poslanec Steinwender v Celovci o antisemitizmu v nemškem „Schulvereinu“ provzročil je silno veliko vrišča v Izraelovem taborji. Steinwender se je namreč ondi odločno izrekel, da je tudi sam antisemit, toda trenutek ne zdi se mu še ugoden, da bi po židih mahnil. Mož je ob enem ud nemškega kluba v državnem zboru, kjer pa ni osamljen v svojih nazorih, temveč ima jako spretnega mojstra v antisemitizmu in ta je znani vitez Schönerer. Pomočniki, ki bodo tudi vsak svoje storili, kedar bo treba židovskemu vplivu vrat zaviti, so pa: Knotz, Pradje in Ausserer. Tudi še marsikak drug se bo dobil, kolovodje pa vendar le ti ostanejo. Židje so tudi že v resnici sprevideli nevarnost, ktera jim od te strani preti in so se enoglasno po svojih listih nad njo dvignili. Nemškemu klubu kar v zobe očitajo, da se ni prav nič za drugega ustanovil, kakor da bo pod nemško krinko židovstvo napadal in spodbijal. Tako sodijo židje. Reči moramo le: Škoda, da ni res tako. V nemškem klubu je še vedno toliko židovskega vpliva in življa, kljub zgoraj naštetih Golijatov, da se ni bati, da bi ta klub kaj zdatnega židom prizadejal. Mogoče, da pozneje; če pa to hoče, mora se pa pred vsem oprostiti židovskega jarma, židovskega vpliva po židovskih listih. Dokler tega ne bo, je vse prizadevanje zastoj in ves boj bo podoben boju s senco. Nas vsa ta zadeva prav nič ne briga; povedali smo jo le, da se bo vedelo,

da je med židi in liberalnimi Nemci prvi razpor že napravljen.

Chlumetzky hoče čakati, kakor se je sam izrazil. Česa pa? Nič manjšega, kakor razpada sedanje desnice in toraj tudi vlade. Ker se letošnje spomlad nekterokrat v posamičnih odsekih poslaniške zbornice ni dosti poslancev sošlo, da bi bil dotični odsek postavno sklepčnost zadobil, liberalna manjšina državnega zbora to takoj na svoj mlin obrača. Po svojih listih naštevajo liberalci vse napake, kar so si jih poslanci na desni v poslednji dobi res na glavo nakopali — nekoliko tudi po nepopisljivi nebriznosti za dolžnosti, ktere jim mandat nalaga — in vse tiste, kar bi si jih še lahko. Vse to kaže, pravi Chlumetzky, da se bodo morali volilci svojih desničarskih poslancev že skoraj naveličati, in se tudi res tu pa tam, zlasti po Českem in Tirolskem, čujejo glasovi, da bi ne bilo slabo v zvezi z liberalnimi Nemci svojo srečo poskusiti. Chlumetzky se prav trdno nadja, da se bo res tako zgodilo, da bodo namreč na Tirolskem in Českem in konečno tudi pri nas zopet liberalci na vrhunec dospeli. Zato pa pravi, da za ta slučaj nikakega boljšega sredstva ne vé, kakor še čakati! Naj le čaka; toda če bo na ta način čakal, da bo nasprotnikom svojim ob enem napake odkrival, ktere delajo in ktere jim po njegovih mislih morajo tla spodkopati, ne bo drugega dočakal, kakor smrt. Kdor hoče sovražnika podreti, mu ne sme niti od daleč, niti od blizo kazati na napake, ki jih dela, ampak mora ga še celo zapletati vanje.

Vnanje države.

Državni zbor v Berlinu je napotil po živahni debati postavo za obdačenje žganja komisiji. Govorniki vseh strank, izvemši narodno-liberalne, so napadali to postavo. Še celo Delbrück (od državne stranke) je zahteval preložitve te postavo do jeseni. Socijaldemokrat Bock je rekel, postavo pomeni toliko, kakor naložiti deželi davek 210 milijonov. Ako se pa tako davek tako zvišuje, hujska se pa ljudstvo bolj, kakor to morejo socijalisti. Državni zbor se je odredil za nekaj časa, menda do dnevov po binškošnih praznikih.

Včeraj nam je prinesel telegram iz Moskove vest o sprejemu cara v Kremlu in o nagovoru, s katerim ga je Moskovski načelnik pozdravil. Došla sta car in carica tjekaj; ako so sporočila resnična že 24. t. m. in se mislita 4 dni pomuditi. V tem času si bo staroslavna Moskova prizadevala, ljubljene vladarju kolikor se bo le dalo, radosti napraviti z velikanskimi svečanostmi. Na gledališkem trgu napravili bodo veliko vojaško parado; v palači generalnega guvernerja kneza Dolgorukega bo de pa slavnostna predstava, pri kteri bo de najvišja aristokracija predstavljala žive podobe. Car bo obiskal tudi univerzo, kjer se bo de vseučiliška mladina pred njim skazovala v petji, borbi in igri. Ta pohod ima večji politični pomen, kakor bi si kdo mislil. Saj še ni tako davno, ko se je na Ruskem med vsako četo vjetih nihilistov tudi po nekaj velikošolcev nahajalo. Sedaj je to nekako potihnilo; car jih bo obiskal in s tem pokazal, da se jim zaupa; dijaki ga bodo slovesno sprejeli v dokaz lojalnosti do njega. Ob enem podal se je pa car tjekaj tudi tako rekoč po „patent“, da bo začel izvrševati nalogo Katarine II., ki obstoji v pridobitvi Carigrada. Moskvičani so mu patent dali. Kdaj se prične, se bo pa že vedelo.

V iztočni Rumeliji, oziroma v južni Bolgariji imeli so te dni volitve za Sobranje (državni zbor), prvokrat v bolgarski državi in so se jako mirno in povsem dostojno izvršile. Opozicija, knezu sovražna, je sicer tudi svoje kandidate postavila, pa je srečno z njimi — propadla. Vsaj v Filipopolju niti eden njenih ni zmagal. Tudi iz pokrajine od vseh strani vladi jako ugodne novice prihajajo. Edina Jeni-Zagra se je odlikovala po izgredih, ki jih je opozicija napravila; zakrivila jih je pa vlada s tem, ker se jih ni nadjala, toraj tudi ni nič vkrenila, s čemur bi jih bila lahko v začetku zadušila. Vojakov v Jeni-Zagri navadno ni več, kakor 21 mož. Toliko namreč znaša ondi posadka, bolj za stražo, kakor pa za kaj drugega namenjena. Vladi je moralo vendar znano biti, da je opozicija ondi že poprej silno glasna bila in da pri volitvah nikakor ne bo de molčala. Dolžnost njena je bila posadko primerno pomnožiti. Kar je ona zamudila, nadomestili so opozicijalni rogovileži. Vnel se je krvav hud boj med meščani in vojniki. Padlo je več meščanov in edini častnik, ki je ondi bil, od svinčenke smrtno zadet. Pravijo, da je sedaj že zopet mir, kar pa ni prav posebno verjetno.

Nekako pred dvema mesecema vstopil se je grški junak Delyannis, ali kakor bi se mu po naše reklo, prismojeni Janez, (kajti besedo Deli je „Edinost“ nedavno razložila, da v turščini toliko pomeni, kakor blazen, annis ali jannis je pa menda grški in prav enakega pomena z našim Janezem), pred svoje rojake v zbornici zbrane, stegnil je roke proti njim, in rekel: Glejte, tu imam boj, tu pa mir; volite, kar je vam ljubše. Boj, boj, zavriščali so vsi od kraja, kakor vrbaci v prosji. Sedaj je prav to ponovil njegov naslednik Trikupis in ravno tista zbornica, ki je Delyannisu dala oblast, da bi Turka naklestil, če bi se mu ta ravno dal, rekla je Trikupisu, da naj vojake le domu spusti, ni treba boja. Kaj je temu vzrok? Prav nič drugega nego neznačajnost naroda in zaslepljenost ministra. Delyannis je hotel z glavo skozi zid, pa se je zmotil. Vidóč,

„In žena tvoja?“

„Je nisem že davno — davno videl!“

„In tvoji otroci?“

„Ne zapuščam nobenih! — Oh, moja glava! Da se malo odpočije!“

Mladi mož je položil potem svojo glavo Vetrovcu v naročje, stisnil še krepkeje v levici trobo, a z desnico segel pod od krvi ves porudečen jopič, kjer je srce že ponehavalo biti in kjer je dotipal zavitek, v katerem so bili zviti lasje z očetove glave.

Temá se je naredila na bojišči in na okrog so zagoreli ognji.

Pešci, ki so skazovali prijateljem in neprijateljem sedmo delo telesnega usmiljenja, bližali so se vedno bolj mestu, kjer sta za ustreljenim konjem sedela tesno poleg sebe, kakor bi bila zraščena, dva moža, od kterih je eden pred nekoliko trenutki izdihnil dušo.

„Jirička — duša draga, — ti nekdanji moj gospod, — maščevana sta! — Ali ti drugi? — Ti Vetrovec? — Maščevalci postajajo redki, umirajo in ginejo dan za dnevom, a na njih prazno mesto ne

stopi — nobeden! — Spomin zarašča trava, imena naša bledé, sinovi tavajo v smrtnih tminah... A nam starim krvavé srca do danes in nočejo in nočejo izkrvaveti!“

Nekoliko mož je kopalo široko in dolgo jamo deset korakov od Vetrovca. Nihče ni spregovoril, čez nekoliko časa so bili gotovi in tovariši so pokladali vanjo pokojnika za pokojnikom.

Vetrovec je vstal ter zagovoril nekaj na polšvedsko in na pol v nemščini.

Možje so prenehali v delu ter skazali običajni vojaški pozdrav, ker v svitlobi ne daleč plapoločega ognja zablščala se je na Vetrovčevi čeladi črnikasta perjanica, na ktero so se danes popoldne v morilni bitvi tolikerkih oči obračale. — Potem so prišli po kirasirskega častnika; ali tega v skupen grob niso položili.

Častnikom prijateljskim in neprijateljskim pripravljala je na jutrsen dan slaven pogreb vsa armada Njenega Veličanstva kraljice Kristine na povelje falcgrofa Karola Gustava samega. (Dalje prih.)

da ne gré, se je odpovedal. Trikupis je prej ko ne presodil razmere, v katerih se grške in turške čete nahajajo in je Grkom že tako razumeti dal, da so glasovali za mir. In kaj bi tudi ne, saj so vendar svoji vojni časti popolnoma zadostili. Turki so jih namreč med tem napadli, pa so morali to svojo predrznost drago plačati; teči so morali namreč, kar so jih le noge nosile. Turki zopet pa pravijo, da ni tako, temveč vsa krivda boja ob meji le Grke zadeva. Ob enem so se jim pa tudi še zagrozili, da kakor hitro bodo zopet v turški tabor sitnost na prodaj prinesli, jih bodo Turki napodili, da ne bodo niti domu znali, ob enem bodo pa od vseh strani nanje vdarili. Mogoče, da je Trikupis to vse prevdral, v zbornico šel in rekel: „Možje, najbolje bo, če spustimo vojake domu, pogodbe s prostovoljci sklenjene pa razveljavimo, in vsak lahko gré, kamor mu drago! Atenci so vbogali in facit je, da Grška res razorožuje. Od te strani toraj, kjer je bilo ves čas največ prahu, ne bo nič sile.“

Francoski vojni minister general Boulanger ne zná le navdušeno govoriti, kedar se mu to pri častniških gojencih v St. Cyrskem ustavu potrebno zdí, temveč mož se tudi s praktičnimi idejami pečá, kako bi se dala francoska vojska preosnovati, da bi manj kakor dandanes stala, nasproti pa še trdneja postala, kakor je. Da bi to dosegel, izdal je sledeči načrt, po katerem se bo še letos vojska preosnovala, če ga zbornici potrdite. Dostojanstvo maršala odpade, ker se zdí Boulangeru nepotrebno. Mož se je menda v poslednji vojski prepričal, da so prav maršali bili, ki so boj za bojem, trdnjavo za trdnjavo zgubili. Ravno tako misli zbrisati iz častniške liste vse divizijske generale, službovajoče pri aktivnih kadrih, ker se mu zdé podobni trotom v panju; vse generalne intendante, ker so mu tudi odveč, in bodo navadni višji intendante svoj posel ravno tako dobro ali slabo opravljali, kakor bodo že okoliščine nanesele. Za generalintendante pridejo na vrsto generalni zdravniški nadzorniki. Tudi ti so mu odveč, proč z njimi. Majorji-pobočniki pri zapovedniških generalih in pa stotniki druge vrste, se bodo tudi odpravili. Kakor videti, same višje glave, katerih plača se po tisočih računi. Zato pa misli pomnožiti pešce za 40 lovskih batalijonov, ki se bodo osnovali iz 30 do sedaj obstoječih, dalje iz četrtil batalijonov vseh dosedanjih pešpolkov, kakor se je to pred tremi leti pri nas zgodilo in pa še drugo depótno kompanijo bodo povsod odpravili, oziroma jo v novem polku za navadno kompanijo vtelesili. Zapovedovali bodo tem novim polkom na polovico polkovniki, v drugi polovici pa podpolkovniki. Konjico bode prav na sličen način za 12 polkov pomnožil. Pijonirjev ima sedaj dva polka, ktera pa misli na celo armado razdeliti tako, da bo vsak vojni kor dobil po eno kompanijo teh ljudi. Tvrdujavsko topništvo in ženiste hoče združiti v 12 polkov po 3 batalijone, vsak po 4 kompanije. Vsak polk imel bo 8 kompanij topničarjev in 4 kompanije ženistov za kopanje rovov, napravo zakopov itd., s čemur so se morali do sedaj topničarji deloma sami kvarjati. Vozarje misli pomnožiti na 24 batalijonov. Podporočnike (Secondelieutenante) bode odpravil. Podčastniki, ki bodo hotli čez čas služiti, dobili bodo na roko po 1500 frankov. Plača se jim bo od leta do leta zviševala in po 15letni službi dale se jim bodo državne službe. Načrt je dober in volja še boljša, če bode le tudi izpeljava temu podobna.

Izvirni dopisi.

S Pivke, 27. maja. (Birmovanje na Gornji Pivki.) Poslednji, za delitev sv. birme odločeni dan na Notranjskem je bil večerjšnji, 26. maja. Mil. knezo-škof prišli so proti večeru poprejšnjega dne iz Bistriške doline v Knežak. Pred vasjo jih je pričakovala šolska mladina z učitelji. Mnogo deklic bilo je belo oblečenih, izmed katerih je ena po primernem pozdravu g. nadučitelja Pina Prevzišenemu podala krasen šopek iz svežih cvetic. Potem je bil v cerkvi navadni blagoslov z Najsvetejšim.

Drugi dan so Milostljivi opravili sv. mašo, po sv. maši pa v lepem nagovoru razložili namen človekov: da človek ni vstvarjen za ta svet, ampak za Boga; vse na to kaže in opominja, duša, teló in vse delo našega odrešenja; zastonj bi bil Sin Božji prišel na svet in za nas svojo kri prelil na lesu sv. križa, zastonj bi bila Marija vse življenje svoje Bogu posvetila, zastonj bi bili postavljeni sv. zakramenti, zastonj bi se cerkve zidale in duhovniki trudili, ako bi bil namen človekov edino le življenje na tem svetu, ne pa v večnosti; tudi molitev, ki jo je Gospod sam učil, Očenaš, nas na to opominja, naj toraj slehrni skrbi po vsi moči, da doseže ta svoj pravi, konečni namen združenja z Bogom v Njegovem veličastnem kraljestvu.

Vernemu ljudstvu so šli do srca prelepi nauki blagega nadpastirja.

Po pridigi je sledilo birmovanje, kterega se je vdeležilo 603 otrok. — Cerkev Kneška je bila lepo ozaljšana, pred cerkvijo in po vasi so bili razpostavljeni krasni slavoloki.

Po dovršenem birmanju je sledila vizitacija cerkve in cerkvene oprave. Ob 2. uri popoldne so milostljivi knezo-škof zapustili Knežak. V Zagorju so obiskali memogredé tamošnjo lično cerkvico. Visocih majev in lepih pozdravov je bilo tudi tukaj mnogo. Milostljivi knezo-škof so se lahko prepričali na vsem potovanju, kako visoko jih ljudstvo spoštuje, kako želi dejanski razodeti čutila hvaležnosti in ljubezni do svojega škofa, kako so si tudi srca Notranjcev hipoma pridobili, da, celó tacih, ki se poprej niso mnogo brigali za njihov prihod.

Čez Drskoviče, Parje in Račohovovas so se mil. vladika pripeljali ob 3. popoldne v Št. Peter. Slavolokov in slavopokov ni bilo ne konca ne kraja. V Št. Petru so milostljivi pogledali cerkev in dvema deklicama, ki zarad bolezní niste mogli nikamor k sv. birmi, blagovoljno zakrament tú podelili. Nekega bolnega fantiča, ki je bil tudi za birmo pripravljen, so stariši prepozno v cerkev prinesli. Opravilo je bilo že končano. Ko so mil. knezo-škof malo kasneje izvedeli, da še en otrok v cerkvi čaka in želi zakrament sv. birme, so se z veselo poslušnostjo v drugič v cerkev podali in še temu otroku darove sv. duha podelili. Hvaležnost in veselje starišev teh treh dobrih otrok je neizmerna. Ob štirih popoldne so se mil. nadpastir odpeljali čez Postojno in Logatec proti središču Slovenije, beli Ljubljani.

S Šenturske gore, 24. maja. Ko je počil glas, da so v Kamniški Bistrici našli v vodi tisto kamenito mizo, kojo omenja Valvazor na 685. listu svoje IV. knjige, imenovane: „Ehre des Herzogthums Krain“ in jo v II. knjigi na listu 153 celo narisano predočuje, me je jako mikalo videti ta starodavni spominek. Izvolil sem si toraj minuli petek za svoj izlet v Kamniško Bistrico ter jo zjutraj zgodaj prav hitrih korakov pobrišem v naše gore proti namenjenemu kraju. Ne daleč od Stranj se mi pridruži neki nadzornik drvarjev in plavecv, kateri so tisti dan in še nekaj drugih dni neštevilno veliko drv plavili po reki Bistrici proti Kamniku, in on zvedevši namen mojega potovanja me dobrovoljno spremljevale peljá na mesto, kjer bojda leži zdaj plošča one prej omenjene kamenite mize. V veliki vročini prisopihava zjutraj ob 9. uri na zaželjeni kraj, in kaj zagledam? Tú ti leži pod takozvanem Belem plazom kakih 250 korakov doli od Predasljia na desni obali Bistrice tikoma pri vodi 1 meter dolga, 75 santimetrov široka in kakih 30 santimetrov debela čisto nič obdelana kamenita klada, ktera se z ono od Valvozora nam pred oči stavljená lepo obdelano štirivoglato ploščo pač malo ujema. Podala sva se še na kraj, kjer je od Valvozora opisana miza stala. Ta pa je kakih 100 korakov doli od Predasljia na levi obali Bistrice precej visoko, od koder je zeló lep razgled po Bistriški dolini, lovcem dokaj uguden tú opoludnevati, ali pa tudi od tod streljati na divjačino. Od tod so — kakor je nama g. Uršič pravil — neporedni pastirji prekučili kamenito mizo doli čez pečine v Bistrico, ktera jo je potem, zlasti o velikih povodinjah, z drugim kamnjem vred dalje privalila, okrušila ter pritirala na mesto, kjer so jo v nedavnem času iz vode potegnili. Mogoče vse to, a jaz ne verjamem, da bi ta nič obdelana kamenita klada ona od Valvozora omenjena miza bila.

Naj še povem, kaj me je pri tem izletu posehno iznenadilo in razveseljevalo. Ko pridem od Zupanjih njiv na Hudo polje, koje se steza na levi obali Bistrice do Konjskega jarka od klanca, vrh kterega zidano znamenje stoji, vleče, zapazim po živo-zeleni trati obilo cvetic „Gentiana acaulis“ po imenu, vmes mnogo „Ranunculus hybridus“, na obali Bistrice lepe „Soldanella alpina“, „Bellidiastrum Micheli“ in celó „Armeria alpina“. Vse te rastline prištevamo planinskim ali vsaj predplaninskim, ktere visoko gori na planinah rastejo, tú pa se nahajajo prav v nižavi, kakih 460 metrov nadmorske visočine. Zlasti me je iznenadila „Armeria alpina“, zagledavši jo skorej svojim očem nisem verjel, da je res ta; kajti to prekrasno cvetlico opazoval sem dolej samo na Grebenu, potem v Dolgih njivah med Grebenom in Velikim zvokom, na Košutni in Mokrici.

Veselega srca jo izkopljem s koreninami vred in prišedši domov vsadim v pripravno posodico, naj se, ako mogoče, oživi in vkorenini, ter me prihodnje

leto, ako ga doživim, z novim cvetjem doma razveseljuje. — Blizo vhoda v Konjski jarek naletim na drugo enako zanimivo stvar. Tú leži ob potu velika skala zelenega porfira in na njej raste, kar sem še le ta pot zapazil, redka praprota „Asplenium septentrionale“ po imenu. Oziral sem se na desno in levo, a nikjer je nisem več videl. Pri izviru Bistrice, kamor sem nekako okoli poludne dospel, se mimo družih planinskih cvetic skoraj nisem mogel nagledati rumeno-cvetečega planinskega maka „Papaver alpinum“, kateri v svojem najlepšem cvetju krasoti ondašnji prod. Kogar veselé cvetlice in jih nabira, mu svetujem, večkrat stopiti spomladi v Kamniško Bistrico, vselej se bo z bogato nabirko zadovoljno povrnil na svoj dom.

Domače novice.

(„Sokol“) ima v soboto zvečer ob 8. uri izreden občén zbor v dvorani Ljubljanske čitalnice. Na dnevnem redu je: 1. Nagovor in poročilo staroste o nakupu igrišča. — 2. Volitev podstaroste in dveh odbornikov, ker so se gg. Nollí, Jeločnik in Schweiger odpovedali. — 3. Razgovor in sklep o letošnjih izletih. — 4. Posamezni nasveti.

(Občni zbor društva „Ljubljanske ljudske kuhinje“) vršil se je večerj pri zadostnem številu udov tega koristnega zavoda. Neutrudljivo delavni načelnik, c. k. stotnik v pokoju, gosp. Vincencij Hübschmann, pozdravil je zborovalce in izjavil zahvalo v prvi vrsti neutrudljivo delajočim gospém in gospodičinam, ktere so na svoje delovanje lahko ponosne, kajti v vseh družbenih krogih se isto kot res človekoljubno, v veliko tolažbo in prid revežev, posebno dijakov, odobrava. Posebno zahvalo pa izreka gospej sopruži gosp. profesorja Ahn-a, ktera res neumorno deluje za korist in napredek ljudske kuhinje. Zahvalo izreka potem kranjskemu deželnemu zboru, mestnemu odboru Ljubljanskemu, za dovoljene podpore, Kranjski hranilnici, da brezplačno prepušča sedaj že deveto leto spodnje prostore v starem strelišču, isto tako zahvalo vrhovni pokroviteljici Jeanetti Recher-jevi in vitezu Gutmansthalu, kateri so naklonili društveni blagajnici darove. Tudi se spominja umrlega dr. Globočnik-a, kateri je volil društvu 50 gold., in pa Bistriške (Freudenthaler) grajščine posestnika, gospoda Gallé-ta, kateri je dareval zadnje dni dvesto kilogr. moke.

Število podpornih udov se je lansko leto za 52 pomnožilo, tudi je pristopilo mnogo gospá in gospodičin, ktere bodo sodelovale pri kuhinji osobno. Dohodkov je imelo društvo pretečeno leto 3853 gld. 20 kr., in stroškov le za 207 gld. 45 kr. manj, kateri so naloženi deloma v hranilnici, ali so za nakup vsakdajnih potreb v blagajnici. Prečastiti gosp. kanonik monsignore Luka Jeran, odličén in skrben podpornik dijakov, kupil je 731 komadov naročilnih jedilnih listkov in za iste plačal 1055 gold. 26 kr. (Klici: Slava mu!) Z raznimi stvarmi za kuho, kakor moko, maslom itd. in tudi s premogom za kurjavo je „Ljudska kuhinja“ še precej dobro preskrbljena, tako da, ako ne bo manjkalo božjega blagoslova in dobrotnikov, se bode prihodnje leto na prid ubogih vsepo delovati zamoglo.

V odbor se izvolijo z mej vrste gospodov: za načelnika c. k. umirovljeni stotnik Hübschmann, za njega namestnika g. Dreise, za blagajnika c. k. umirovljeni stotnik g. Zitterer de Casa cavallina, za ekonomo magistratni uradnik g. Drag. Lahajnar, za zapisnikarja gospod dr. Staré, za odbornike sploh gg. Henrik Gallé, zasebnik, umirovljeni c. k. stotnik in posestnik, Velkovrh, umirovljeni lajtenant Mayer in umirovljeni zemljiščni knjigovodja, g. Kavčič. Z vrste gospej: Za načelnico gospa Hübschmann, za namestnico gospa Ahn, kot odbornice gospa pl. Fichtel, gospa Mayer, gospodičina Jenny Recher in gospa pl. Radics. V imenu pregledovalnega odseka poročal je g. Valenta, magistratni kontrolor, da so knjige in blagajnica društva v najlepšem redu in izvolili so se v pregledovalni odsek gospodje: Klemenčič, Bradaška in Valenta. Ko se je slednjič izrekla še zahvala dosedanjemu blagajniku, gosp. Albinu Ahčinu, za devetletni trud, se je zborovanje sklenilo.

(Vojaška godba) svirala je danes popoldne ob 5. uri v „Zvezdi“.

(Krasno diploma) prinesla je včeraj Bohinjsko-bistriška deputacija, obstoječ iz č. g. župnika Ivana Mesarja in gg. občinskih odbornikov Repinea in Ravnika gosp. deželnemu predsedniku baronu Winklerju kot svojemu častnemu občanu.

(Za provizorja) pri sv. Petru poleg Celja imenovan je kvijescent, č. g. Anton Zdolšek.

(O sestavi Celjskih porotnikov) slišale se bodo kmalo zanimive novice, kajti preiskava, ki jo je v tej zadevi voditelj pravosodnega ministerstva, dr. Pražak, pričel, menda niti ene točke ni ovrгла, kolikor jih je M. Vošnjak o nepostavni in jako čudni sestavi teh porotnikov navedel.

(Razpisana) je služba c. kr. vojnega kaplana II. vrste z letno plačo 900 gl., ki se bo pozneje povišala in stanovanjem, kakor je tisto stotniku predpisano. Prošnje takoj knezo-škofijskemu ordinarijatu lavantinske škofije v Maribor.

(Cerkev Matere Božje) v Zdravščini poleg Gradiške oropali so v noči na 22. t. m. neznani roparji. Pobrli so Materi Božji vse lepote, kar ga je imela na sebi v zlatu in demantih. Na veliko jezo tolovajev je bilo vse — ponarejeno. Orožniki so v ondašnji okolici prijeli dva laška vojaška beguna in na ta dva leti sum.

(† Misijonar Valentin Lah.) „Slov. Narod“ ima v svoji včerajnji številki telegram iz Sarajeva, v katerem čitamo prežalostno vest, da so č. g. misijonarja Valentina Laha v Bosni pri Dubici roparji napadli in umorili. Ranjki je rojen Slovenec in po naši domovini na daleč okoli poznan. Vsekako treba je pa še počakati uradnega sporočila v tej zadevi.

Razne reči.

— Vodovodne kanale so narejali v preteklem stoletju, v sedanjem delajo železnice, a v najnovejšem času so prišli na to, da je vožnja po vodah cenejša, kakor po železnicah, zato so sedaj zopet začeli kopati kanale za prevaževanje blaga. Pruska poslaniška zbornica je ravnokar privolila potrebni denar za kanal iz Dortmundunda na Vestfalskem v Emshafen. Ta kanal bo največ služil za prevaževanje premoga v luke nemškega morja; narediti tudi hočejo kanal iz Odre v Sprevo pri Berlinu, zahteva se za to 71 milijonov mark. V Avstriji pa hočejo zvezati Donovo z Labo, t. j. črno morje z nemškim morjem; govoré tudi o projektu, ki bi vezal Odro in Dunaj (baltiško in črno morje po reki marski Moravi, ki se v Donovo izliva). — Treba je tukaj pred vsem gledati na srednje stanje rek, da se pravo vbera.

— V Trani ob adrijskem morju, ob isti črti, kakor Neapolj, je bruhnila grozna vstaja. Delavci (poljedelci) so se zbrali zunaj mesta in so šli od tod v kardelih od treh strani v mesto. Poprej so porezali vse žice pri telegrafu. V mestu je nastal boj med vojaki, kolikor jih je bilo v mestu. Vojaki v manjšini so se morali umakniti. Vstajniki so zažgali sodno hišo, občinsko pisarno, carinski urad in gledališče, več oseb je zgorelo, nekatere je razjarjeno ljudstvo pobilo. Vstaja strahovito narašča in se po vsi deželi razširja. Izgredi so bili v Palignano, Sassano, Rutigliano in Castellani; zadušili so vstajo vojaki, prišedši iz Bari in Trani, Conversano so morali kar z naskokom vzeti, tako se je ljudstvo nepremišljeno branilo. Najhuje so se podili okoli škofove palače, kjer je bilo več mrtvih in ranjenih. Vstajniki so ječe odprli, vjete oprostili in občinske svetovalce notri zaprli. Mnogo obitelj se je poskrilo po kletih, in trumoma zapuščajo mesta, ker se bojé, da bi zopet vstajniki od kod drugod ne pridrli. — No, kaj pa je tukaj vzrok vstaji, tú ni tovarn, niti rudnikov. Tu prebivajo kmetovalci, ki prideljujejo žito, vino in olje. — A ti so ubogi zapupniki, stiskani in tlačeni do skrajne mere. Vlada pritiska z davki na veleposestnike, ti pa na zakupnike. S trudom se liharji okoristijo, sodnije pa liharjem na roko gredó (se vé da, po postavnem potu). Ljudstvo vidi, da ni ga rešenja, pa obupa in zdívja. — V starem Rimu je šlo tlačeno ljudstvo iz mesta, in plemenitniki so jih prosili, naj pridejo nazaj. — Sedaj pa niže ljudstvo divjá, ker ničesa ne pričakuje.

Telegrami.

Dunaj, 27. maja. „Wr. Ztg.“ prinaša cesarsko imenovanje nadvojvodinje Margarete Sofije za opatinjo ženskega ustava na Hračinu v Pragi.

Dunaj, 27. maja. V carinskem odseku predlagal je včeraj Chamiec, da naj se razprava o carini na petrolej preloži, ker so zvedenci svoj dotični zapisnik še le včeraj

predložili. Süss je predlagal, da naj bi se v bodoče od surovega olja, katero svečavi namenjeno se mora še le očistiti, pobirala carina, kakor od ščiščenega olja, nasproti temu naj se pa uvoznikom tista svota carine povrne, ktera se pokaže v razliki med skupnim ocarinjenjem surovega olja in pa očiščenega dela taistega, ki se rabi za svečavo, kar se razvidi iz použitninskega davka nanj naloženega. Odsek je sklenil razprave preložiti, Süssove predloge pa v natis poslati.

Dunaj, 27. maja. Cesar je imenoval z lastnoročnim pismom barona Hyla za kancelerja reda železne krone.

Pariz, 26. maja. Budgetni odsek izrekel se je z 12. proti 9. glasovi za odpravo budgeta določenega bogočastju.

Videm, (Udine) 26. maja. Včeraj sta dve osebi nekega tukajšnjega železničarja za kolero umrli.

Poslano.

Od mnogih strani izrekala se je želja, da bi se zarad začetka svetega leta posebno slovesno obhajal velik praznik Vnebohoda Kristusovega.

Da bi se moglo verno ljudstvo v večem številu te cerkvene svečanosti vdeleževati, naj bi se slovesna sv. maša služila pod milim nebom, n. pr. na sv. Jakoba trgu pri znamenji Matere Božje, in potem skupno obiskale v to odločene tri cerkve. Upati smemo, da bi se vdeležili pobožnosti ne le samo vsi pobožni katoličani stolnega mesta Ljubljane, ampak tudi oni iz Ljubljanske okolice, ki že itak radi prihajajo v mesto, kedar se cerkvene svečanosti vršé.

Če se to osnuje, bilo bi želeto, da naša društva, mesto da svoje izlete prirejajo posamezna v okolico, se pridružijo pobožnemu občinstvu ter tako jako zdatno povzdignejo svečanost dneva in tako vsem očitno pokažejo, da so, kakoršna-koli sicer že imajo namena, skupina vernih katoličanov, kedar kliče sv. cerkev.

Ker se že sedaj veliko število mestjanov za to namero vnema, preverjeni smo, da se, česar bo o tej stvari še treba storiti, lahko do omenjenega dne oskrbi.

Več mestjanov.

Umrli so:

24. maja. Marija Kralj, mestna uboga, 83 let, Karlovska cesta št. 7, Marasmus. — Rozalija Pahernik, usmiljena sestra, 24 let, Kravja dolina št. 11, jetika.

25. maja. Vincenc Beran, c. k. vojaški oskrbovalni oficijal, 54 let, Emonska cesta št. 8, jetika.

V bolnišnici:

23. maja. Marija Jerovšek, gostija, 85 let, kap. — Anton Zrimšek, gostač, 69 let, vsled razkrojitve krvi.

24. maja. Anton Seljak, gostač, 60 let, pljučni edem. — Marija Čik, krojačeva hči, 19 let, jetika.

25. maja. Marija Glavan, delavčeva žena, 25 let, jetika.

Tuji.

25. maja.

Pri **Maltcu**: Evgen Letzguš, trgovec, iz Monakovega. — Viljem Gapp, c. k. polkovnik v pok., z Dunaja. — Frisch, Schick, Löwensohn, Klimont, Menkeš in Pollak, trgovci, z Dunaja. — A. Wirth, potovalec, iz Bodenbacha. — M. Friedmann, potovalec, iz Dombóvara. — Arnold Hirschler, knjigovodja, iz Siseka. — Marija Cansah, zasebnica, iz Siseka. — M. Verderber, trgovec, iz Riega.

Pri **Stonu**: J. pl. Birkufsky, inženir, iz Londona. — Albertini, zasebnik, z družino, iz Alexandrije. — Ludovik Hertle, z Dunaja. — Bugarsch, Königsberger in Czech, potovalci, z Dunaja. — Gustav Neugebauer, iz Budweisa. — K. Seeger, zasebnik, iz Gradca. — Sternfeld, Schwarz in Hieber, potovalci, iz Gradca. — Vilj. Kaufman, potovalec, iz Maribora. — Vencel Bittner, iz Trbovelj. — Henrik Maniago, zasebnik, s soprogo, iz Trsta. — Goldschmidt in Kohnfelder, trgovca, iz Trsta. — Rud, potovalec, iz Reke. — Langer in Griensteidl, zasebnika, iz Abacije. — Jurij Wirlingg, krémar, iz Voloske.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ludovik Paletrin, potovalec, iz Monakovega. — Anton Haasserich, zasebnik, s soprogo, iz Merana. — M. Glaser, uradnik, iz Süssenheina. — Ig. Lukschich, potovalec, iz Brna. — A. Neuber, poročnik, v pokoju, s soprogo, iz Brna. — And. Krister, zasebnik, iz Gorice. — Marka Marušič, posestnik, iz Zare. — Černele, Samarčič, žandar, iz Zare. — Julij Kronberger, trgovec, z Dunaja. — Frid. Wiesner, trgovec, iz Brna. — M. Rambovschek, zasebnik, iz Trsta. — Lukež Požar, posestnik, iz Postojne. — Jan. Sabota, posestnik, iz Gorenjskega.

Pri **Avstrijskem caru**: Marija Piefrelitz, iz Gradca. — Vincencija Seljan, iz Karlova.

Pri **Virantu**: Anton Pauser, zasebnik, s soprogo, iz Dolenjevasi. — Frane Ivane, učitelj, iz Dobropolja. — Paula in Marija Fajdiga, zasebnici, iz Soderšice. — Mat. Lavrenčič, posestnik, iz Oberfelda. — Alojz Lavrenčič, učitelj, iz Vipave. — Janez Novljan, zasebnik, iz Vipave. — Kunstek in Stepič, posestnika, iz Višnjegore.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

27. maja

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 25 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	85 " 50 " "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	117 " 40 " "
Papirna renta, davka prosta	102 " " " "
Akcije avstr.-ogerske banke	878 " " " "
Kreditne akcije	283 " 80 " " "
London	126 " 75 " " "
Srebro	— " " " " "
Francoski napoleond.	10 " 03 " " "
Ces. cekini	5 " 95 " " "
Nemške marke	62 " " " " "

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	735-88	+18-2	sl. svzh.	jasno	
25. 2. u. pop.	733-94	+2-70	sl. zap.	jasno	0-00
9. u. zveč.	734-46	+17-8	sl. zap.	jasno	

Jasno in vroče. Srednja temperatura 21-0° C., za 5-1° nad normalom

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 8 gl. 41 kr., — domača 7 gl. 9 kr. — Rž 5 gl. 77 kr. — Ječmen 5 gl. 11 kr. — Ajda 5 gl. 61 kr. — Proso 6 gl. 60 kr. — Turšica 5 gl. 61 kr. — Oves 3 gl. 63 kr.

Druga izdaja 1886.

R. Andree's

Allgemeiner Hand-Atlas,

ki ima 120 zemljevidnih strani in popoln obseg imen. Ta druga izdaja izhaja v obliki zdatno zboljšani in dopoljeni. Vseskozi je jako skrbno pregledana in za celo četrt bolj obsežna, nego prva izdaja; ima namreč 31 zemljevidov več. Praktična stran se ji je pa dala s pridejanim imenikom, 100 atlantovih strani obsežnim, kjer se nahaja več, nego 100.000 imen, s pomočjo katerih se vsako mesto, vsaka reka, vsaka gora takoj najde.

Ta atlant izhaja v 12 sešitkih po 1 gld. 24 kr. mesečno.

Prvi sešitek je že na pogled razpoložen.

Vsak, kdor se le količkaj peča z dnevnimi dogodki po širnem svetu, moral bi imeti tak atlant. Posest take knjige bila je poprej zarad nezmerne cene le predprava bogatašev, vsled izdavanja Andrejevega atlanta v sešitkih si jo lahko vsak omisli, kdor se k razumnikom prišteva.

Naročila nanj sprejema

„Katoliška Bukvarna“
v Ljubljani. (1)

Čast. gosp. duhovnikom!

Marijeta Seyfried-ova na Rehbergu, pošta Semriach na Štajarskem, izdeluje lepe kolarje in se priporoča za blagovolna naročila. (2)

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigo-tržnicah knjižica:

Umetno ribarstvo.

Spisal

Ivan Franke.

3³/₄ pöle v 8° s podobami. Mehko vezana stane 50 kr.

Krasna domovina naša si svojimi potoki, rekami in jezeri je za umno ribarstvo tako ugodno ustvarjena, kakor ne kmalu kaka druga dežela. Sredstva in pota, kako isto pri nas urediti in upravljaliti, podaje čislani gospod pisatelj na jako umeven način v gori omenjeni knjižici. Le-ta bode vsakemu, ki ima srce in skrb za povzdigo narodnega blagostanja, dobro dollo sredstvo, da se o tem predmetu pouči. Priporočujemo torej knjižico osebno veličestiti duhovščini, učiteljem in zemljičkim posestnikom, ker sva uverjena, da jo bodo z velikim zanimanjem prebirali ter iz nje trpali gotovo lepo korist.

Ig. pl. Kleinmayr et Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.